

"Jokainen sivu on täynnä jännitystä, ja loppuratkaisu
käy päälle panssarivaunun voimalla."

– DAVID BALDACCI

Jeffrey Archer

KRUUNUAKIN KALLIIMPI

WILLIAM WARWICK, OSA 5

sitruuna

Jeffrey Archer

KRUUNUAKIN KALLIIMPI

William Warwick, osa 5

Suomentanut Suvi Koskiniemi

sitruuna

Sarjan aiemmat osat:
Oikeus ja kohtuus
Näkymätön ansa
Sokea piste
Kuolleen ruumiini yli

Englanninkielinen alkuteos *Next in Line*
© 2022 Jeffrey Archer

ISBN 978-952-7471-78-4
1. painos

Livonia Print, 2023

Sitruuna Kustannus Oy
www.sitruunakustannus.fi

Kiitän seuraavia henkilöitä arvokkaista neuvoista
ja korvaamattomasta avusta tutkimustyössä:

Simon Bainbridge, Lee Bennet (ylikonstaapeli, Suur-Lontoon poliisivoimat, el.), George Burn, Paul Burrell RVM (*Royal Victorian Medal* -ansiomerkki), Jonathan Caplan QC (asianajoneuvos), Kate Elton, Craig Hassall AM (Australian ritarikunnan jäsen), Alison Prince, Bob Sait (poliisiylitarkastaja, Suur-Lontoon poliisivoimat, el.), Ken Wharfe MVO (*Royal Victorian Order* -kunniaritarikunnan jäsen).

Erityiskiitokset rikosylikonstaapeli Michelle Roycroftille (el.), poliisiylitarkastaja John Sutherlandille (el.) ja prikaatinkomentaja (el.) Thomas Copinger-Symesille CBE (Brittiläisen imperiumin ritarikunnan komentaja; kuninkaallinen merijalkaväki).

Janetille

Onko tämä tositarina?

Scotland Yardin edustalle kaarsi Suur-Lontoon poliisivoimien henkilösuojausyksikköön kuuluva moottoripyöräpoliisi. Sen vanavedessä paikalle saapui vihreä Jaguar sekä tunnukseton Land Rover kahden moottoripyöräpoliisin pitäessä kuninkaallisen saattueen perää. Joukio pysähtyi Big Benin juuri lyödessä puoli kaksitoista.

Lähisuojauksesta vastaava henkivartija hyppäsi ulos Jaguarin etupenkiltä ja avasi auton takaoven. Suur-Lontoon poliisivoimien johtaja Sir Peter Imbert otti askeleen eteenpäin ja kumarsi. ”Tervetuloa Scotland Yardiin, teidän kuninkaallinen korkeutenne”, hän sanoi saaden tervehdykseksi sen lämpimän, ujon hymyn, joka oli tullut ihmisille niin tutuksi.

”Kiitos, Sir Peter”, prinsessa vastasi heidän kätellessään. ”Olitte kovin ystävällinen, kun suostuitte epätavalliseen pyyntööni.”

”Ilo on minun puolellani, ma’am”, Sir Peter sanoi ja kääntyi sitten rivissä odottavien korkeiden poliisivirkamiesten puoleen. ”Saanko esitellä apulaispoliisijohtaja...”

Prinsessa kätteli jokaista poliisia vuoron perään, kunnes tuli rivin päähän, missä hänet esiteltiin Suur-Lontoon poliisin murhatiimien johtajalle.

”Poliisikomentaja Hawksby tunnetaan ’Murha ykkösenä’”, poliisijohtaja sanoi. ”Ja tänä aamuna oppaanne toimii rikosylikomisario William Warwick”, hän lisäsi samalla, kun pieni tyttö otti askeleen eteenpäin, niiasi ja ojensi prinsessalle kimpun vaaleanpunaisia ruusuja. Tyttö sai hymyistä lämpimimmän.

Prinsessa kumartui tytön puoleen: ”Kiitos. Mikä onkaan nimesi?”

”Artemisia”, tyttö kuiskasi ja katsoi maahan.

”Sinulla on todella kaunis nimi”, prinsessa sanoi.

Hän oli siirtymässä eteenpäin, kun Artemisia nosti katseensa ja kysyi: ”Miksei sinulla ole kruunua?”

William lehahti tulipunaiseksi, ja komentoketjun seuraava, rikoskomisario Ross Hogan tukahdutti naurunsa. Tilanne sai Artemisian puhkeamaan kyyneliin. Prinsessa kumartui uudelleen tytön puoleen, otti hänet syliinsä ja sanoi: ”Koska en ole kuningatar, Artemisia, vaan vain prinsessa.”

”Mutta jonain päivänä sinusta tulee kuningatar.”

”Silloin pidän varmasti kruunua päässäni.”

Tämä vastaus näytti kelpaavan Artemisialle, joka alkoi taas hymyillä samalla kun hänen isänsä ohjasi poliisivoimien kuninkaallisen vieraan sisälle rakennukseen.

Ulko-oven avasi nuori poliisikadetti. Prinsessa pysähtyi vaihtamaan muutaman sanan hänen kanssaan, minä jälkeen William ohjasi vieraan kohti hissiä, joka jo odotti heitä. Prinsessan vierailua oli edeltänyt pitkä keskustelu siitä, tulisiko tämän mennä toiseen kerrokseen portaita vai hissillä. Hissi oli voittanut äänestyksen 5–4. Yhtä vaativa päätös oli ollut se, kuka seuraisi korkea-

arvoista vierasta hissiin. Poliisijohtaja, poliisikomentaja Hawksby ja William olivat olleet listan kärjessä. Prinsessan hovineito puolestaan matkustaisi toisella hissillä rikoskomisario Ross Hoganin ja rikosylikonstaapeli Jackie Roycroftin kanssa.

William oli valmistellut vuorosanansa hyvin, mutta astui harhaan jo hänen kuninkaallisen korkeutensa ensimmäisen kysymyksen kohdalla.

”Onko Artemisia kenties teidän tyttärenne?”

”Kyllä, ma’am”, William sanoi ja muisti Haukan maininneen, että ”ma’am” lausutaan ä:llä eikä a:lla. ”Mutta mitä todisteita teillä on?” hän kysyi ja unohti hetkeksi, ettei puhutellut hierarkiassa alempana olevaa kollegaa.

”Jos hän ei olisi tyttärenne, ette olisi punastunut”, prinsessa vastasi heidän astuessaan hissiin.

”Olin kyllä sanonut hänelle, ettei hän saisi puhua teille”, William sanoi, ”eikä ainakaan kysyä mitään.”

”Hänen tottelemattomuutensa tarkoittaa, että hän on luultavasti kiinnostavin henkilö, jonka tänään tapaan”, Diana kuiskasi hissin ovien sulkeutuessa. ”Miksi annoitte hänelle nimen Artemisia?”

”Hän sai nimensä lahjakkaan italialaisen barokkimaalari Artemisia Gentileschin mukaan.”

”Eli olette suuri taiteen ystävä?”

”Taide on intohimoni, ma’am. Mutta tyttäreemme nimi on vaimoni Bethin valitsema. Hän työskentelee Fitzmolean-museon kuraattorina.”

”Siinä tapauksessa saan tavata tyttärenne uudelleen”, prinsessa sanoi, ”sillä mikäli muistan oikein, avaan Frans Halsin näyttelyn Fitzmoleanissa ensi vuonna. Joskin

silloin minulla on oltava päässäni vähintäänkin tiara, jotta vältyn toruilta”, hän lisäsi hissien ovien avautuessa toisessa kerroksessa.

”Lontoon poliisin rikosmuseo, ma’am”, William aloitti palaten käsikirjoitukseen, ”tunnetaan yleisemmin nimellä Black Museum. Ajatuksen museosta keksi komisario Neame, joka vuonna 1869 tajusi, että museo voisi auttaa hänen työtovereitaan ratkaisemaan ja jopa ehkäisemään rikoksia, mikäli nämä saisivat mahdollisuuden tutustua tunnettuihin rikostapauksiin. Komisario Neame avusti konstaapeli Randall, joka keräsi useisiin pahamaineisiin rikollisiin ja rikospaikkoihin liittyvää aineistoa ja kokosi niistä tämän konnien gallerian. Museo avattiin viisi vuotta myöhemmin huhtikuussa 1874, mutta se ei edelleenkään ole avoinna suurelle yleisölle.”

William vilkaisi olkansa yli prinsessan hovineidon kanssa juttelevaa Ross Hogania ja lähti sitten johdattamaan vierastaan käytävää eteenpäin kohti huonetta 101. Ovea pidettiin vierailijaa varten jälleen auki. William huomasi pohtivansa, avasiko prinsessa koskaan yhtäkään ovea itse, mutta jätti ajatuksen pikaisesti mielestään ja jatkoi käsikirjoituksen noudattamista.

”Toivottavasti museo ei järkytä teitä liialti, ma’am. Joidenkin vierailijoiden tiedetään pyörtyneen”, William sanoi heidän astuessaan huoneeseen, jonka hämärä valaistus lisäsi sen kammottavaa tunnelmaa entisestään.

”Tämä ei voi olla pahempaa kuin neljä päivää Ascotin laukkakisoissa”, prinsessa vastasi. ”Siellä haluaisin pyörtyä aivan yhtenä.”

Williamia alkoi naurattaa, mutta hän hillitsi itsensä.

”Ensimmäiseksi”, hän sanoi heidän lähestyessään suurta lasivitriiniä, ”pääsemme tarkastelemaan komisario Neamen ja konstaapeli Randallin talteen keräämiä, rikoksiin liittyneitä esineitä.”

Prinsessa katseli lähemmin 1600-luvun rikollisten välinekokoelmaa, johon kuului kävelykeppi, joka muuttui kädensijaa kääntämällä miekaksi, sekä useita erilaisia veitsiä, puisia nuijia ja nyrkkirautoja. William siirtyi ripeästi seuraavan vitriinin luokse, joka oli omistettu Viiltäjä-Jackille. Näytteillä oli murhien huippukaudella vuonna 1888 Lontoon keskusutistoimistolle lähetetty käsin kirjoitettu kirje, jossa murhaaja ilkkui poliisille, etteivät nämä koskaan saisi häntä kiinni. Mutta se, kuten William vierastaan muistutti, oli ennen kuin Suur-Lontoon poliisi oli alkanut tunnistaa rikollisia sormenjälkien avulla. Lisäksi DNA:n löytymiseenkin menisi vielä yli vuosisata.

”Jalkani eivät ole vielä pettäneet”, prinsessa sanoi heidän siirtyessään seuraavan lasivitriinin äärelle, jossa oli esillä antiikkiset kiikarit. ”Mitä erityistä näissä on?” vieras kysyi.

”Ne oli suunniteltu Ascotin laukkakilpailuja varten, ma’am”, William sanoi. ”Eräs erityisen epämiellyttävä henkilö lahjoitti ne morsiamelleen muutama päivä sen jälkeen, kun tämä oli hylännyt hänet. Kun nainen sitten nosti kiikarit silmilleen ja tarkensi näkymää, ne laukaisivat hänen silmiinsä kaksi neulaa ja hän sokeutui. Syyttäjäpuolen asianajajan kysyttyä oikeudenkäynnissä syytetyltä, miksi tämä oli tehnyt niin julman teon, tämä vastasi: ’En halunnut hänen enää koskaan katsovan ketään toista miestä.’”

Diana vei kätensä silmilleen, ja William jatkoi joutuisasti eteenpäin.

”Seuraava näyttelyesine, ma’am, on erityisen kiehtova”, William sanoi ja osoitti pientä mitänsanomattoman näköistä metallilaatikkoa. ”Tämä laatikko tarjosi ratkaisevan vihjeen ensimmäisessä jutussa, jonka Suur-Lontoon poliisi ratkaisi käyttämällä todisteena sormenjälkiä. Vuonna 1905 veljekset Alfred ja Albert Stratton pidätettiin kaupias Thomas Farrow’n ja tämän vaimon Annin murhasta. Miehet olisivat päässeet vapaalle jalalle, jollei tyhjästä kassalippaasta olisi tunnistettu Alfredin peukalonjälkeä. Strattonin veljekset todettiin syyllisiksi ja hirtettiin.”

He siirtyivät seuraavan lasivitriinin luo, missä prinsessa vilkaisi lyhyesti valokuvassa olevaa miestä ja kääntyi sitten Williamin puoleen: ”Kertokaa minulle hänestä.”

”Helmikuun 18. päivänä vuonna 1949 John Haigh tappoi varakkaan lesken, Olive Durand-Deaconin, joka oli käymässä hänen työverstaallaan Crawleyssa. Vietyään naiselta kaikki arvoesineet Haigh hankkiutui eroon ruumiista liuottamalla sen rikkihappotynnyriin, sillä hän uskoi, että jos poliisi ei löytäisi ruumista, häntä ei voitaisi syyttää murhasta. Hän ei kuitenkaan osannut ottaa huomioon erään tohtori Keith Simpsonin ammattitaitoa. Kyseinen patologia nimittäin onnistui löytämään verstaan takaa rojukasasta kolme sappikiveä ja muutaman uhrille kuuluneen tekoampaan. Haigh pidätettiin, tuomittiin ja hirtettiin.”

”Haluatte näköjään viedä tytön ensitreffeillä johonkin romanttiseen paikkaan, vai mitä, ylikomisario?” prinsessa sanoi, mikä sai Williamin rentoutumaan ja nauramaan ensimmäistä kertaa.

”Ensikerta oli kyseessä myös silloin”, William jatkoi kertomustaan heidän pysähtyessään seuraavan lasivitriinin eteen, ”kun amerikkalainen homeopaatti, tohtori Hawley Harvey Crippen murhasi vaimonsa Coran Lontoossa ja pakeni sitten Brysseliin rakastajattarensa Ethel Le Neven kanssa. Brysselistä matka jatkui Antwerpeniin, jossa Crippen osti kaksi matkalippua kauppahöyrylaiva *Montroselle* Kanadaan. Ethel naamioitui nuoreksi pojaksi, jotta paris-kunta voisi esiintyä isänä ja poikana. Aluksen kapteenille oli kuitenkin näytetty etsintäkuulutusjulistetta ennen kuin laiva lähti satamasta, ja hän tuli epäluuloiseksi nähdessään Crippenin ja Le Neven pitävän toisiaan kädestä ja suutelevan. Hän lähetti sähkeen Scotland Yardiin, jolloin jutusta vastannut ylikomisario Walter Dew matkusti saman tien Liverpooliin ja nousi höyryalus *Laurenticin* kyytiin. Se oli *Montrosea* selvästi nopeampi ja saapui perille Montrea-liin paljon sitä aiemmin. Dew naamioitui luotsiksi, nousi *Montroselle* sen tullessa Saint Lawrence -joelle, pidätti Crippenin ja Ethelin ja toi heidät takaisin Englantiin oikeudenkäyntiä varten. Valamiehistöltä kesti vain puoli tuntia todeta Crippen syylliseksi murhaan.”

”Eli hänkin joutui hirsipuuhun”, prinsessa sanoi ilah-tuneena. ”Entä Ethel?”

”Hänet vapautettiin avunantosyytteestä. Valamiehish-töltä kesti kuitenkin merkittävästi kauemmin tehdä rat-kaisunsa.”

”Kiinnostavaa, kuinka naiset niin usein pääsevät päl-kähästä”, prinsessa sanoi heidän siirtyessään seuraavaan näyttelytilaan, joka ei ollut yhtään sen kutsuvampi kuin edellinenkään.